

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА И
НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ СРБИЈЕ**

За период од 01.01.2014. до 31.12.2014. године

Београд, фебруар 2015. године

САДРЖАЈ

1) Увод.....	3
2) Финансирање.....	5
3) Развијање организационог и оперативног функционисања Агенције	6
4) Припрема и доношење подзаконских прописа.....	8
5) Послови у области заштите од зрачења.....	10
6) Послови у области нуклеарне сигурности и управљања радиоактивним отпадом.....	12
7) Активности на пословима ЕУ интеграција и сарадња са Канцеларијом за европске интеграције (КЕИ).....	14
8) Међународна сарадња	15
9) Успостављање услова за спровођење међународних конвенција и уговора	18
10) Остале активности Агенције	19

1) Увод

Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије (у даљем тексту Агенција) основана је Одлуком Владе од 18. децембра 2009. године („Службени гласник РС”, бр. 76/09 и 113/13) на основу одредби из члана 5. Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 93/12), члана 43. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/2005, 71/05- исправка, 101/07,65/08, 16/11, 68/12- одлука УС, 72/12 и 7/14-одлука УС и 44/2014) и члана 9. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 81/05).

Агенција је основана ради обезбеђивања услова за квалитетно и ефикасно спровођење мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности при обављању радијационих делатности и нуклеарних активности као самостална регулаторна организација која врши јавна овлашћења у складу са законом. На оснивање, правни положај и финансирање Агенције примењују се одредбе закона којим се уређују јавне агенције.

Надлежности Агенције на пословима спровођења мера заштите од јонизујућих зрачења и мера нуклеарне сигурности, односно поверени послови које обавља, утврђене су Законом о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности (члан 6.), а једно од најважнијих овлашћења од значаја за спровођење Закона је доношење подзаконских прописа (правилници, програми, упутства) којима ће се омогућити потпуна примена Закона од стране институција које обављају радијационе и нуклеарне делатности односно послове заштите од зрачења.

Послови Агенције. Агенција је надлежна да:

- 1) доноси подзаконске прописе за спровођење закона којим се уређује заштита од јонизујућих зрачења и нуклеарна сигурност;
- 2) доноси Програм систематског испитивања радиоактивности у животној средини;
- 3) доноси Програм за допунско обучавање и оспособљавање професионално изложених лица и лица одговорних за заштиту од јонизујућих зрачења;

- 4) доноси Програм за правовремену најаву акцидента;
- 5) припрема предлог Програма радијационе сигурности и безбедности, Програма нуклеарне сигурности и безбедности и Програма управљања радиоактивним отпадом;
- 6) припрема предлог Плана за деловање у случају акцидента;
- 7) израђује упутства и процедуре потребне за спровођење мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;
- 8) издаје, продужава и одузима лиценце за обављање радијационе делатности и нуклеарне активности;
- 9) издаје и одузима дозволе за промет радиоактивних и нуклеарних материјала;
- 10) издаје, продужава и одузима решења правним лицима или предузетницима за обављање послова заштите од јонизујућих зрачења, радијационе делатности или нуклеарне активности;
- 11) издаје потврде о евидентирању извора јонизујућих зрачења;
- 12) издаје сертификате одговорним лицима за заштиту од јонизујућих зрачења;
- 13) води регистар пријава и издатих лиценци, дозвола, решења, потврда о евидентирању и сертификата;
- 14) води централне евиденције о нуклеарним објектима, нуклеарним материјалима и радиоактивном отпаду и контрола евиденција које воде корисници;
- 15) формира и одржава базе података (централни регистар) о изворима јонизујућих зрачења и корисницима тих извора, професионално изложеним лицима, као и о другим подацима од значаја за заштиту од јонизујућих зрачења, радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност;
- 16) прати обим и промену нивоа радиоактивности и оцењује њен утицај на становништво и животну средину и с тим у вези налагање спровођења потребних мера и праћење њиховог извршавања;
- 17) објављује годишњи извештај о нивоу излагања становништва јонизујућим зрачењима у Републици Србији;
- 18) врши контролу испуњености услова на основу којих су издате лиценце, дозволе и решења из става 1. подтач. 8), 9) и 10) ове тачке;
- 19) обезбеђује јавност у раду на спровођењу закона и у поступку доношења подзаконских прописа;
- 20) доставља средствима јавног информисања, надлежним државним органима и Међународној агенцији за атомску

- енергију информације од значаја за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност;
- 21) остварује сарадњу са надлежним државним органима из свог делокруга;
 - 22) самостално или у сарадњи са надлежним државним органима остварује сарадњу са Међународном агенцијом за атомску енергију и другим међународним телима и надлежним органима других држава у вези са спровођењем закона;
 - 23) даје мишљење на захтев надлежних државних органа у вези са приступањем међународним конвенцијама и другим споразумима у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;
 - 24) обавља и друге послове утврђене законом.

Послове под бројем: 1), 2), 3), 4), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) и 20) Агенција врши као поверене послове.

2) Финансирање

Средства за рад и развој Агенције обезбеђују се из буџета Републике Србије, донација и других прихода и прилога који се остваре према закону.

Законом о буџету Републике Србије за 2014. годину ("Службени гласник РС" број 110/13) , Закључком Владе 05 број 401-11316/2014 од 17. јануара 2014. године, Закона о Министарствима („Службени гласник РС“ 44/14), Решењем о употреби средстава текуће буџетске резерве („Сл.гласник РС“ 46/14) и Законом о изменама и допунама закона о буџету Републике Србије за 2014.годину („Сл.гласник“ 116/14), на разделу 23 - Министарство пољопривреде и заштите животне средине, функција 560 – заштита животне средине неklasификована на другом месту, апропријација 451 – субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, Агенцији су опредељена средства у износу од 100.000.000,00 динара.

Од Међународне агенције за атомску енергију (МААЕ), на име учешћа у трошковима организације и одржавања регионалних семинара и радионица, Агенцији је дозначено 432.034,20 динара.

Агенција у 2014. години није остварила сопствене приходе, у складу са изменама и допунама Закона о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности Србије („Службени гласник РС“, број 93/12).

У области финансија у 2014. години извршени су редовни послови израде:

1. Финансијског плана за 2014. годину, на који је Влада дала сагласност
2. Завршног рачуна за 2013. годину
3. Финансијског извештаја за 2013. годину, уз сагласност Владе
4. Измене и допуне Финансијског плана за 2014. годину
5. Плана набавки за 2014. годину

У 2014. години Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије спровела је једну велику јавну набавку (набавку услуга испитивања радиоактивности у животној средини - мониторинг), за период 01.07-31.12.2014. године, као и следеће јавне набавке мале вредности:

- Израда стратешке процене утицаја на животну средину за Програм управљања радиоактивним отпадом
- Испитивање садржаја радионуклида у земљишту
- Процена дозе јонизујућих зрачења за становништво од медицинских излагања у нуклеарној медицини
- Уклањање и складиштење извора јонизујућих зрачења чији је власник непознат
- Прикупљање и анализа података о радиоактивности у грађевинском материјалу на домаћем тржишту

3) Развијање организационог и оперативног функционисања Агенције

Током 2014. године настављено је обезбеђивање услова за развијање оперативног функционисања Агенције у складу са расположивим финансијским средствима. Агенцији је одобрено 35 запослених, а на дан 31.12.2014. године је имала укупно 26 запослена (24 на неодређено време, један на одређено време до повратка запослене са породилског одсуства и један на одређено време по посебној одлуци Владе).

У току 2014. године одржано је 7 седница Управног одбора Агенције (у даљем тексту: УО) и то:

- 1) I седница УО одржана је 10.01.2014. године
 - донета је Одлука о расписивању јавног конкурса за именовање директора Агенције.
- 2) II седница УО одржана је 27.02.2014. године
 - упознавање са завршним рачуном
 - усвајање финансијског извештаја за 2013. годину
 - усвајање Годишњег извештаја о раду за 2013. годину
 - доношење Финансијског плана за 2014. годину
 - усвајање Годишњег програма рада за 2014. годину
- 3) III седница УО одржана је 02.04.2014. године
 - донет је Правилник о ближем уређењу поступка јавних набавки у Агенцији
 - усвојен је План набавки за 2014. годину
 - поднет је извештај о спроведеном Јавном конкурс за именовање директора Агенције
- 4.) IV седница УО одржана је 30.10.2014. године
 - утврђен је Предлог Плана за деловање у случају акцидента
 - донет је Правилник о контроли ради спречавања недозвољеног промета на граници и контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту
 - донет је Правилник о канцеларијском и архивском пословању
- 5) V седница УО одржана је електронским путем 26.11.2014. године.
 - усвојена је Одлука о умањењу основице за обрачун плата запослених у Агенцији за 10% у складу са Законом
- 6) VI седница УО одржана је 05.12.2014. године
 - донет је Правилник о изменама и допунама правилника о раду
 - донета је Одлука о изменама и допунама финансијског плана за 2014. годину.
- 7) VII седница УО одржана је 29.12.2014. године
 - донет је Финансијски план Агенције за 2015. годину
 - донет је Програм рада Агенције за 2015. годину

4) Припрема и доношење подзаконских прописа

Припрема нацрта подзаконских прописа у складу са Законом о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност је обављана континуално током 2014. године у оквиру редовних активности

Агенције која координира и у потпуности спроводи јавност у процесу рада на прописима, позивајући на сарадњу стручне установе и оператере чија делатност обухвата заштиту од јонизујућих зрачења, радијационе и нуклеарне делатности и активности. Сви предлози нацрта прописа су били доступни и широј јавности путем организовања јавних расправа и састанака као и постављањем на сајт Агенције, који се редовно ажурира.

У 2014. години, за спровођење Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 93/12) на предлог Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије Влада је донела:

- Уредбу о утврђивању програма нуклеарне сигурности и безбедности („Службени гласник РС” од 09.04.2014.)
- Уредбу о мерама безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала („Службени гласник РС” од 09.04.2014.)

Током 2014. године, Агенција је у сарадњи са мултиресорним комисијама у којима учествују експерти из области заштите од јонизујућих зрачења и нуклеарне сигурности и безбедности, представници државних и стручних институција, и то:

- 1) Комисијом за нуклеарну сигурност и безбедност;
- 2) Комисијом за радијациону сигурност и безбедност;
- 3) Комисијом за управљање радиоактивним отпадом;
- 4) Комисијом за деловање у случају акцидента и мониторинг радиоактивности,

радила на припреми нацрта Програма радијационе сигурности и безбедности; Програма управљања радиоактивним отпадом (РАО); и Плана за деловање у случају акцидента, којима се одређују дугорочни и средњерочни планови и циљеви државе у вези са заштитом од јонизујућих зрачења, нуклеарним активностима и управљањем РАО као и системом контроле и физичке заштите нуклеарних објеката и нуклеарних материјала.

1. Урађен је предлог нацрта Програма радијационе сигурности и безбедности и оснивана радне групе која ће радити на даљем усаглашавању.
2. Израђен је нацрт документа „Програм управљања радиоактивним отпадом“. Припремељена је документација и обављен процес

јавне набавке за израду „Стратешке процене утицаја на животну средину Програма управљања РАО“. Конкурс је објављен 10.06.2014. године а отварање понуда извршено 18.06.2014. године. У септембру 2014. године завршена је израда Стратешке процене утицаја на животну средину за Програм управљања радиоактивним отпадом од стране предузећа Југинус А.Д. Београд које је изабрано на конкурс као најбољи понуђач. Због недостатка финансијских средстава, јавна расправа за текст Програма и Стратешке процене није одржана.

3. Завршена је израда докумената „План за деловање у случају акцидента“. Документ је у процесу давања мишљења у надлежним министарствима. Остварена је сарадња са МУП РС СВС у вези успостављања Националног центра за обавештавање (National warning point, NWP) што је обавеза РС према МААЕ на основу ратификованих међународних конвенција и договор око нацрта Плана за деловање у случају акцидента.

Завршена је израда прописа „Правилник о контроли ради спречавања недозвољеног промета на граници и контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту“. Документ је у процесу давања мишљења у надлежним министарствима.

5) Послови лиценцирања и спровођења мера заштите од зрачења

Укупан број издатих докумената по захтеву странака, везано за послове издавања лиценци за обављање радијационе делатности и промет извора јонизујућих зрачења током 2014. године био је 1295. Током 2014. године су издата је 2 овлашћења за вршење послова заштите од јонизујућих зрачења, 76 лиценци, 23 измена и допуна лиценци, 27 решења о одбацивању захтева, 264 решења за коришћење извора јонизујућих зрачења, 27 решења о одбацивању захтева, 62 измена и допуна решења којим се одобрава коришћење извора јонизујућих зрачења, 6 потврда о евидентирању извора јонизујућих зрачења, 74 сагласности за постављање и пробни рад извора јонизујућих зрачења, 331 дозволе за промет, и 204 мишљења за промет делова тарифног броја 90022 900000.

Обављена је посета код корисника извора јонизујућих зрачења - Општа болница „Импулс“, Вишњичка 91а, Београд у циљу контроле

примењиваних мера заштите од јонизујућих зрачења у просторијама у којима се користе рендген апарати.

У оквиру почетка Пројекта формирања базе података за запослене у зони зрачења формирањем дозиметријског картона са свим подацима о изложености радника дејству јонизујућих зрачења, почетком јуна 2014. године отпочели су разговори са представницима овлашћених институција о сарадњи и могућности коришћења њихове постојеће базе података о радницима који се воде као запослени у зони зрачења, а у циљу да ти подаци постану део националне базе података.

Након процеса прилагођавања (Regulatory Authorization Information System) - софтвера Међународне агенције за атомску енергију (МААЕ) интерном систему евидентирања свих послова у надлежности Агенције, током 2014. године отпочео је рад на уношењу података извора јонизујућих зрачења.

У јуну 2014. године је објављен јавни позив за прикупљање понуда за услуге систематског испитивања радиоактивности у животној средини Републике Србије. Програм систематског испитивања радиоактивности у животној средини обухвата период јул-децембар 2014. године.

Организовани су и одржани јавни позиви за послове:

1. Процена дозе јонизујућих зрачења за становништво од медицинских излагања у нуклеарној медицини,
2. Испитивање садржаја радионуклида у земљишту
3. Прикупљање и анализа података о радиоактивности у грађевинском материјалу на домаћем тржишту,
4. Услуге уклањања и складиштења извора јонизујућих зрачења чији је власник непознат

Сви извештаји о извршеним пословима достављени су Агенцији током децембра 2014. године.

На Захтев Министарства спољних послова за достављењем информација по основу Резолуције ГС УН 67/36 „Ефекти коришћења оружја и муниције који садрже осиромашени уранијум“, Агенција је на основу података праћења радиоактивности у оквиру мониторинга радиоактивности у животној средини, Министарству спољних послова, доставила извештај о процени стања угрожености животне средине и становништва од дејства муниције са осиромашеним уранијумом на

југу Србије, у циљу припреме извештаја за састанак Генералне скупштине Уједињених Нација (септембар 2014.године).

Током 2014. године настављена је кореспонденција са произвођачима вештачких ђубрива за израду процене угрожености здравља људи и животне средине услед производње и рада са вештачким ђубривима. Издата су мишљења о процени угрожености здравља људи услед коришћења отпадног фосфогипса у производном процесу, као и тумачење критеријума за границе садржаја радионуклида у храни за животиње.

У 2014. години за потребе поступка декомисије предузећа „Еликсир - Зорка“ одржано је неколико састанака са представницима овог предузећа како би се решио проблем историјског наслеђа велике количине отпадног материјала који је у процесу производње фосфорне киселине контаминиран радијумом и другим природним радионуклидима и како би се уобличио и формулисао Пројекат деконтаминације старог погона фосфорне киселине у складу са законом и стандардима Међународне агенције за атомску енергију.

У периоду проглашене ванредне ситуације поводом катастрофалних поплава у нашој земљи Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, је у складу са својим надлежностима, пратила стање угрожености поплавлених територија са аспекта штетног дејства јонизујућих зрачења на здравље људи и животну средину. Редовно је надлежном Министарству за пољопривреду и заштиту животне средине и Републичком штабу за ванредне ситуације прослеђивала Извештаје о потенцијално угроженим локацијама.

У координисаном раду у оквиру надлежног Министарства пољопривреде и заштите животне средине са инспекторима Сектора инспекције за заштиту животне средине, прикупљани су подаци са терена о статусу и локацијама преосталих радиоактивних громобрана.

Током 2014. године формирана је радна група коју чине експерти институција које се баве мерењима радона у Србији и представници Агенције. Током рада закључено је да је потребно направити регулаторни оквир будуће националне стратегије мерења радона како би ускоро могло да започне мапирање Србије и постављање националног нивоа концентрације радона. Овакав национални план

представљен је надлежном Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Министарству просвете, науке и технолошког развоја, Министарству здравља, канцеларији Светске здравствене организације у Београду, како би се од стране државе за наредни период планирала и буџетска средства за спровођење плана. Званична подршка националној стратегији мерења радона у Србији потврђена је од надлежног Министарства пољопривреде и заштите животне средине. Почео је са радом интернет радон форум http://www.cosmic.ipb.ac.rs/radon_forum.

У 2014. години реализовано је учешће у три вежбе Међународне агенције за атомску енергију МААЕ у вези деловања у случају акцидента у оквиру јединственог система за размену информација.

6) Послови у области нуклеарне сигурности и управљања радиоактивним отпадом

У оквиру израде упутстава, процедура и других докумената у области нуклеарне сигурности и безбедности и управљања радиоактивним отпадом ажурирани су документи са списком лиценци неопходних за обављање активности по пројектима ИПА 2008, ИПА 2009 и ИПА 2010. У оквиру ових докумената дат је и списак неопходне документације која се подноси уз захтев за издавање сваке од наведених лиценци.

У оквиру активности везане за издавање лиценце за трајни престанак рада Хангара Х1 извршен је преглед и дати су коментари на две радне верзије документа „Коначни извештај о сигурности за складиште радиоактивног отпада – „стари“ хангар – хангар Х1, Нуклеарна активност: „Трајни престанак рада“, верзија 1.0 од 07.04.2014. и 09.05.2014. које је израдило ЈП „Нуклеарни објекти Србије“.

Одржано је неколико састанака са представницима ЈП „Нуклеарни објекти Србије“ и Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине у вези издавања мишљења о анализи утицаја на животну средину објеката за складиштење РАО.

Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“ поднело је 19.09.2014. године Агенцији захтев за издавање две лиценце и то:

- Лиценце за коришћење објекта за привремено складиштење радиоактивног отпада, X3 (укључујући коришћење хангара X0 као спремишта за радиоактивни отпад).
- Лиценце за коришћење објекта за безбедно складиште јаких извора зрачења БС

Захтеви су више пута допуњавани у складу са коментарима на документацију коју је Агенција доставила Јавном предузећу „Нуклеарни објекти Србије“.

Започете су активности у вези пописа непријављених нуклеарних материјала који се налазе у поседу индустрије, факултета и научно-истраживачких института као и научно истраживачких активности у оквиру обавеза по Додатном протоколу и започето са формирањем базе података.

Подаци о нуклеарним материјалима који су под надзором *safeguards* инспектора Међународне агенције за атомску енергију су унети у базу података *RAIS*.

Обављене су редовне активности везане за испуњавање обавеза према Сопразуму о примени гаранција и то: пријављивање нуклеарних материјала, инспекцијска посета МААЕ реализована 13. новембра 2014. године, успостављена линија безбедне комуникације са МААЕ у циљу ефикаснијег извештавања.

У оквиру сарадње са организацијом „GTRI“ по питању унапређења система физичке заштите нуклеарних и радијационих објеката обављене су посете Здравственом центру у Кладову у циљу унапређења система безбедности извора јонизујућих зрачења, 11.07.2014. и извршен преглед документације о унапређењу система физичко-техничке заштите објеката на локалитету „Винча“.

7) Активности на пословима ЕУ интеграција и сарадња са Канцеларијом за европске интеграције (КЕИ)

У оквиру активности везано за послове европских интеграција РС у ЕУ, Агенција је, током 2014. године, учествовала у раду три преговарачке групе: **Преговарачке групе за енергетику-15**, **Преговарачке групе Заштита потрошача и заштита здравља-28** и **Преговарачке групе наука и истраживање-25**.

Током 2014. године Агенција је радила на припреми састанака експланаторног и билатералног скрининга, у оквиру Преговарачке групе за енергетику-15, део Нуклеарна енергетика (припрема питања за састанак експланаторног скрининга, припрема презентација и Платформе за састанак билатералног скрининга, учешће у писању записника са састанака експланаторног и билатералног скрининга, припрема одговора на додатна питања Европске комисије са састанка билатералног скрининга ПГ-15 за област Нуклеарна енергетика).

У периоду 8-9. јула 2014. године, у Бриселу, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије је учествовала на састанку Пододбора за транспорт, енергетику, заштиту животне средине, климатске промене и регионални развој у оквиру дела Енергетика - **Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења (развој у области законодавства, административни капацитети).**

У оквиру редовних активности везано за сарадњу Агенције (у оквиру ПГ 15) и КЕИ, Агенција је током 2014. године редовно достављала: месечне информације о напретку на пољу европских интеграција, кварталне извештаје о испуњавању препорука ЕК садржаних у Годишњем извештају о напретку РС у процесу европских интеграција за 2013. и 2014. годину, прилога за припрему Националног програма за усвајање правних тековина ЕУ (НПАА), стручну ревизију превода НПАА на енглески језик - Поглавље 3.15.3. *Nuclear Safety and Radiation Protection*. Агенција је у оквиру ПГ 15, учествовала на састанку са представницима цивилног друштва ради информисања о стању процеса Европских интеграција за Преговарачко поглавље 15- енергетика. У децембру 2014. године, су достављени коментари на Нацрт извештаја о скринингу за Преговарачко поглавље 15- енергетика, део Нуклеарна енергетика (I и II део Нацрта извештаја).

Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије је учествовала у имплементацији пројекта *IAEA TC project RER9104, Task 2 "Assistance in drafting of radiation and nuclear safety laws and regulations in west Balkan countries"* (припрема прилога о тренутној регулаторној и легислативној инфраструктури у области заштите од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности и учешће представника Агенције на радним састанцима)

У оквиру активности везаних за Сектор за координацију превођења, Канцеларије за европске интеграције, у 2014. години представници Агенције су номинирали приоритете за превођење ЕУ правних аката у области заштите од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности и учествовали на семинару *Стручна редактура у теорији и пракси*, у организацији КЕИ.

У 2014. години израђена је финална верзија документа регулаторног пројекта из Хоризонталног програма у области нуклеарне сигурности и заштите од јонизујућег зрачења у оквиру ИПА компоненте – Изградња институција за 2011. годину.

У 2014. години довршена је реализација регионалног регулаторног пројекта из хоризонталног програма ИПА2008, који се спроводио кроз регионални пројекат МААЕ ТС RER/9/104.

У оквиру активности праћења реализације Хоризонталног програма у области нуклеарне сигурности и заштите од јонизујућег зрачења у оквиру ИПА компоненте – Изградња институција за 2008, 2009. и 2010. годину у седишту МААЕ у Бечу, Аустрија одржан је:

- 03 - 04.07.2014. године, радни састанак са темом реализације пет пројеката из хоризонталног програма ИПА2008, који се сви спроводе кроз МААЕ ТС SRB/3/004.

- 30 - 31.07.2014. године, технички састанак са темом разраде планова рада за пројекте из хоризонталног програма ИПА2008, који се сви спроводе кроз МААЕ ТС SRB/3/004 и пројеката ИПА2009, ИПА2010 који треба да се спроводе кроз МААЕ ТС SRB/9/002. Делегацију Републике Србије чинили су представници регулаторног тела – Агенције за заштиту од јонизујућег зрачења и нуклеарну сигурност Србије, ЈП Нуклеарни објекти Србије, Института за нуклеарне науке „Винча“, а били су присутни и представници МААЕ.

8) Међународна сарадња

Техничка сарадња Републике Србије са МААЕ се одвијала директно и у сарадњи са Министарством спољних послова и другим ресорним органима.

2014. године је почео нови пројектни циклус МААЕ који ће се наставити и у 2015. години. Он је обухватио укупно 3 нова национална пројекта који се реализују у Републици Србији:

SRB/6/009 *Improving Equipment and Clinical Methods in Brachytherapy*

Национални координатор пројекта: Институт за онкологију и радиологију Србије, Београд

SRB/9/002 *Managing Waste and Disused Sources, and Decommissioning Activities at the Vinca Site*

Национални координатори пројекта: Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“, Институт за нуклеарне науке „Винча“ и Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Београд

SRB/9/003 *Enhancing the Regulatory Infrastructure and Legislative System*

Национални координатор пројекта: Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, Београд

и 21 регионални пројекат у којима државни органи и институције/организације Р. Србије узимају учешће углавном кроз обуке, набавку опреме, експертизе и учешћа на стручним састанцима, семинарима и другим међународним скуповима. Током 2014. године реализовано је 20 (двадесет) учешћа у интеррегионалним пројектима од интереса (INT/0/089 *Developing Human Resources and Supporting Nuclear Technology*, INT/9/174 *Connecting Networks for Enhanced Communication and Training*, INT/9/175 *Promoting safe and efficient clean-up of radioactively contaminated facilities and sites*, INT/9/176 *Strengthening Cradle-to-Grave Control of Radioactive Sources in the Mediterranean Region*).

Током 2014. године наставила се реализација националног пројекта SRB/3/004 *Safely Managing Waste, Sealed Sources, Decommissioning and Site Remediation Activities at the Vinca Institute*.

Током 2014. године, у сарадњи са националним координаторима пројеката, Агенција је пратила реализацију свих пројеката из Програма техничке сарадње МААЕ у које је Србија укључена.

У 2014. години завршено је програмирање националних пројеката за пројектни циклус МААЕ ТС 2016-2017.

У периоду 07-10.10.2014. године у Београду. Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије је у сарадњи са МААЕ организовала одржавање **Националне радионице о изради документа Процена основне безбедносне угрожености ПОБУ** (*Design Basis Threat - DBT*),

Представници Агенције су у периоду 22-26.09.2014. године у саставу делегације Републике Србије учествовали на 58. Заседању Генералне конференције МААЕ.

Током 2014. године настављени су већ успостављени контакти и започети нови радни преговори са регионалним телима из области радијационе и нуклеарне сигурности у региону (Мађарска, Бугарска, Словенија, Румунија, Босна и Херцеговина и Македонија) а у вези закључивања билатералних споразума о раној размени информација у случају радиолошког или нуклеарног акцидента. Све партнерске стране поменутих земаља су изразиле интерес да се сарадња и формализује путем утврђивања међународно-правног оквира. Споразум са Мађарском је потписан и упућен у Скупштинску процедуру, а завршене су међусобно усаглашене радне верзије споразума са Бугарском, Румунијом, Хрватском и Босном и Херцеговином.

Организоване су обуке сарадника Агенције у оквиру пројеката МААЕ везаним за унапређење рада Агенције.

9) Успостављање услова за спровођење међународних конвенција и уговора

У оквиру активности на припреми за ратификацију Додатног протокола уз Споразум о примени гаранција о неширењу нуклеарног наоружања у Агенцији је формиран радни тим који се бави припремним активностима државе за ратификацију Додатног протокола (ДП) уз Споразум о гаранцијама у вези са Уговором о неширењу нуклеарног оружја. У оквиру припремних активности за потврђивање Додатног протокола почетком априла месеца 2014. године. постављен је интернет сајт (www.dp.gov.rs) са основним информацијама, упутствима

и свим потребним формуларима за пријаву. Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, у сарадњи са МААЕ и Министарством за енергетику Сједињених америчких држава (*US Department of Energy*), у периоду од 17-19.11.2014. организовала је **семинар** на тему **Упознавање са инспекцијама са проширеним обимом приступа** на основу обавеза Републике Србије по Додатном протоколу. Семинар је реализован на локалитету Винча. Циљ семинара је био да представи како у пракси изгледа посета инспекције са проширеним обимом приступа, које су обавезе домаћина, какве су надлежности инспектора и каква процедура треба да се поштује приликом инспекцијске посете.

У 2014. години Агенција је припремила материјал потребан за спровођење процедуре заступање Републике Србије Конвенцији о нуклеарној сигурности и Заједничкој конвенцији о сигурном управљању истрошеним горивом и о сигурном управљању радиоактивним отпадом, упутила га ресорном Министарству просвете, науке и технолошког развоја на даљу процедуру према Министарству спољних послова, Влади и Скупштини ради потврђивања.

У склопу помоћи државама чланицама за ратификацију и имплементацију **Измена и допуна Конвенције о физичкој заштити нукларног материјала**, МААЕ је у сарадњи са Агенцијом за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије и Министарством просвете, науке и технолошког развоја 02.07.2014. године, у Београду одржала **Национални семинар - Помоћ у припремама за потврђивање и примену Измена и допуна Конвенције о физичкој заштити нуклеарног материјала из 2005. године** (*Amendment to the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material CPPNM*) на коме су учешће узели представници 21 органа / организације / институције Републике Србије. Семинар је имао за циљ да свим релевантним институцијама представи *Измене и допуне Конвенције о физичкој заштити нуклеарних материјала* и значај ратификације овог документа за Републику Србију.

Представник Агенције је учествовао у раду комисије за израду Националног акционог ХБРН плана као и две радионице одржане у периоду од 06-07 марта и 16-17 септембра 2014. године. Извршен је преглед и допуна текста нацрта Акционог плана за ХБРН.

Агенција је у 2014. години била ангажована у раду групе за спровођење Националног акционог плана (НАП) за примену Резолуције СБУН 1540 преко свог представника у мултиресорној радној групи.

Пријем и праћење редовне посете тима инспекцијског надзора МААЕ (Safeguards) према међународним ратификованим уговорима реализован је у новембру 2014. године.

У оквиру активности везаних за чланство Републике Србије у Групи нуклеарних снабдевача израђен је превод документа „Група нуклеарних снабдевача - Процедурални аранжмани и обавезе земаља чланица“ у циљу појашњења обавеза које је преузела Република Србија чланством у овој престижној организацији. У оквиру припрема за Пленум Групе нуклеарних снабдевача који је одржан у Аргентини у јуну 2014. године Министарству спољних послова достављен је прилог за говор шефа делегације републике Србије.

10) Остале активности Агенције

Запослени су активно учествовали на радним састанцима, обукама и скуповима везаним за унапређење рада Агенције:

- учешће на редовном, *58. заседању Генералне конференције МААЕ*, Беч, Аустрија, 22-26. септембар 2014. године у оквиру делегације Републике Србије
- J0-TR-47608 - Regional Workshop on Nuclear Security Culture in Practice, Budapest, Hungary, 18–20 February 2014
- J0-TM-47535 Technical Meeting on Sustaining Nuclear Security Regime, Vienna, Austria, 17-21 March 2014
- RER/9/107/9007/01 - Workshop for Regulators on the Organization and Implementation of the Review of the Safety Case and Safety Assessment, Tirana, Albania, 24-28 March.2014
- INT9176 9014 01 Workshop Meeting on Regulatory Requirements to Ensure Safe Disposal of Disused Sealed Sources for Operators and Regulators, Amman, Jordan, 7-11 April 2014
- J0-TR-47591 - International Training Course on Preventive and Protective Measures against Insider Threats, Tokai, Ibaraki Prefecture, Japan, 7-11 April 2014
- School on nuclear security, 28.4.-9.5.2014. Trieste, Italy

- RER/9/096 Regional Workshop on Self-Assessment using SARIS and the Radiation Safety Information Management System (RASIMS), Vilnius, Lithuania, 5-9 May 2014
- RER/9/120/9011/01 - Regional Workshop on Decommissioning of Soviet Type Research Reactors, Bucharest, Romania, 19-23 May 2014
- J0-TR-47543 International Training Course on Introduction to Nuclear Forensics, Hague, Netherlands, 20-23 May 2014
- National Emergency Preparedness and Response Report Republic of Serbia, 7th Meeting of Representatives of the Competent Authorities identified Under the Early Notification and Assistance Conventions, Vienna, Austria, 19-23 May 2014
- Emergency preparedness and response Republic of Serbia, Regional Training Workshop on Application of the Revised IAEA Safety Standards in Emergency Exposure Situations, Vilnius, Lithuania, 26-29 May 2014
- J0-TR-47604 - Regional Training Course on Protective and Preventive Measures against Sabotage, Budapest, Hungary, 23-27 June 2014
- TM-48377 Technical Meeting on Radiation Safety in Industrial Radiography Vienna, Austria, 23-27 June 2014
- J3-TM-47963 Technical Meeting on Lessons Learned from Past Emergency Preparedness Review (EPREV) Mission, Vienna, Austria, 14 - 17 July
- RER/0/037/9007/01 - Project Progress Review Meeting (EC-CA 2010/235-591 and EC-CA 2013/316-192 & 2013/316-216), Vienna, Austria, 29 July – 1 August 2014
- INT0089 International School of Nuclear Law 2014, 25.08-05.09. 2014 France
- INT/9/175 Interregional Workshop on Environmental Impact Assessment for Decommissioning of Nuclear Installations, Ispra, Italy, 1-5 September 2014
- INT0089 Regional Workshop on the Logical Framework Approach for TC Project Design, Sofia, Bulgaria from 8-12 September 2014.
- J0-TR-47531 Regional Workshop to Familiarize States in Europe with Integrated Nuclear Security Support Plans (INSSPs), Chisinau, Republic of Moldova, 7 - 9 October 2014
- 2014 Nuclear Law Institute, Vienna, Austria 6-17 October 2014
- Technical Meeting of the INES National Officers, 13–17 October 2014, Vienna, Austria

- INT9174 Interregional Training Workshop for CONNECT Users – Asia/Pacific, Latin America, Africa and Europe Regions, Vienna, Austria, 28-31 October 2014
- RER9111/9010/01 IAEA Regional Workshop: School for Drafting Regulations Vienna, Austria, 3 to 14 November 2014
- J0-TR-47933 Subregional Meeting to Familiarize Member States in Eastern Europe and Central Asia with the Nuclear Security Information Management System (NUSIMS) Budapest, Hungary, 4 - 7 November 2014
- International Training Course on State Systems of Accounting for and Control of Nuclear Material (SSACs), Tokai, Japan, 1 - 12 December 2014
- J0-TR-47594 International Training Course for IPPAS team members, Vienna, Austria, 15-19 December 2014

У Београду, 26.02.2015. године

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ
ОДБОРА

Др Владимир Удовичић